

Лотереяларды өткізу қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2023 жылғы 8 ақпандағы № 45 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 9 ақпанда № 31880 болып тіркелді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін 4-т. қараңыз.

"Лотереялар және лотерея қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 7-бабының 3-1) тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Лотереяларды өткізу қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Туризм индустриясы комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық қолданысқа енгізілгеннен кейін үш жұмыс күні ішінде оны Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы тармақпен көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді іс-шараларды орындағаннан кейін үш жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Мәдениет және спорт министрі

А. Оралов

Қазақстан Республикасы
Мәдениет және спорт министрі
2023 жылғы 8 ақпандағы
№ 45 бұйрығына
қосымша

Лотереяларды өткізу қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда - ҚР Туризм және спорт министрінің 23.09.2024 № 165 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы лотереяларды өткізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Лотереялар және лотерея қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 7-бабының 3-1) тармақшасына сәйкес әзірленді және лотереяларды өткізу тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) бас жүлде – тираждың ұтыс ойынын өткізу барысында ойнатылмаған және лотереяны өткізу шарттарына сәйкес бір тираждан келесі тиражға ауысатын тираждық лотереяның жүлде қорының бір бөлігі;

2) жүлде қоры – лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін тарату (өткізу) есебінен не лотерея операторының дербес қаражаты есебінен қалыптастырылатын және лотереяға қатысушыларға ұтыс түрінде төленетін ақша және (немесе) өзге де мүлік;

3) жүлде қорының ұтыс ойыны – лотерея билеттері, электрондық лотерея билеттері таратылғаннан (өткізілгеннен) кейін жүргізілетін және ұтқан лотереяға қатысушыны (қатысушыларды) анықтауға бағытталған процесс;

4) лотерея – Заңға, лотереяны өткізу талаптарына және шарттарына сәйкес өткізілетін, егер ол лотереяны өткізу шарттарына сәйкес ұтқан деп танылатын болса, бір тарап (лотерея операторы) жүлде қорының ұтыс ойынын өткізетін, ал екінші тарап (лотереяға қатысушы) ұтысқа құқық алатын ойын. Коммерциялық ұйымдардың тауарларды (көрсетілетін қызметтерді) сатуын ынталандыруға бағытталған жүлделердің ұтыс ойыны лотерея болып табылмайды;

5) лотереялық ақпаратты өңдеу орталығы – байланыс желілеріне қосылған және таратылған (өткізілген) лотерея билеттері, электрондық лотерея билеттері, өткізілген лотерея билеттерінен, электрондық лотерея билеттерінен түскен түсім, төленген ұтыстар туралы ақпаратты алуға, сақтауға және есепке алуға және оны лотерея операторынан лотереялық есептілік орталығына беруге арналған аппараттық-бағдарламалық кешен;

6) лотерея әмияны – лотерея операторының интернет-ресурсындағы және (немесе) лотерея мобильді қосымшасындағы құрал, оның шеңберінде лотереяға қатысушы электрондық лотерея билеттеріне ақы төлеуді жүзеге асыруға және ұтыстар төлемін алады;

7) лотерея билеті – лотереяға қатысу құқығын растайтын құжат;

8) лотерея жабдығы – ұтыс комбинациясын анықтауға арналған құрылғы немесе құрылғылар (кездейсоқ сандардың генераторы, механикалық, электрлік, электрондық немесе өзге де техникалық құрылғылар);

9) лотерея комбинациясы – лотереяны өткізу шарттарында көзделген, лотерея билетінде, электрондық лотерея билетінде көрсетілген нышандар (жазбалар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығы;

10) лотереяға қатысушы – жүлде қорының ұтыс ойынына қатысу құқығын беретін лотерея билетін, электрондық лотерея билетін иеленген, он сегіз жасқа толған жеке тұлға;

11) лотерея мобильді қосымшасы – лотерея операторының ұялы байланыстың абоненттік құрылғысында орнатылған және іске қосылған электрондық лотерея билеттерін өткізуге (ресімдеуге) қолжетімділік беретін бағдарламалық өнімі;

12) лотерея операторы – лотереяларды жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын , Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын заңды тұлға;

13) лотереяны өткізу – лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін дайындау не оларды дайындауға арналған шарттарды жасасу, сондай-ақ лотереялық жабдықты және лотереяны өткізу үшін қажетті өзге де жабдықты, бағдарламалық өнімдерді дайындаушымен шарттарды және (немесе) лотереяны өткізу үшін қажетті өзге де шарттарды (келісімшарттарды) жасасуды, лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін таратуды (өткізуді) және есепке алуды, жүлде қорының ұтысын ойнатуды, ұтыс шыққан лотерея билеттеріне, электрондық лотерея билеттеріне сараптама жасауды, лотереяға қатысушыларға ұтыстарды төлеуді, лотереяны өткізу үшін қажетті өзге де іс-қимыл мен іс-шараларды жүзеге асыруды қамтитын іс-шараларды жүзеге асыру;

14) лотерея таратушы (агенті) – сыйақы үшін лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін таратуды (өткізуді), ұтыс шыққан лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін тексеруді, сондай-ақ лотерея операторы атынан және есебінен ұтыстар төлеуді жүзеге асыратын дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

15) мезеттік лотерея – ұтыстарды анықтауға мүмкіндік беретін нышандар (жазбалар , сандар, белгілер, суреттер) жиынтығы лотерея билеттеріне, электрондық лотерея билеттеріне дайындау сатысында және олар лотереяға қатысушылар арасында таратылғанға (өткізілгенге) дейін салынатын лотерея түрі. Мезеттік лотереяны өткізу кезінде мұндай лотереяға қатысушы лотерея билеті, электрондық лотерея билеті ақысы төленгеннен кейін және лотерея билеті, электрондық лотерея билеті берілгеннен (ресімделгеннен) кейін тікелей өз ұтысының бар екенін және мөлшерін немесе оның жоқ екенін анықтайды;

16) тираж – лотереяны өткізу шарттарына сәйкес жүлде қорының (жүлде қорының бір бөлігінің) ұтыс ойынына қатысатын таратылған (өткізілген) лотерея билеттерінің, электрондық лотерея билеттерінің саны;

17) тираждық лотерея – лотереяға қатысушылар арасында жүлде қорының ұтыс ойыны лотерея жабдығын пайдалану арқылы лотерея билеттері, электрондық лотерея билеттер таратылғаннан (өткізілгеннен) кейін бір мезгілде өткізілетін лотерея түрі;

18) ұтыс – лотерея операторы лотереяны өткізу шарттарына сәйкес жеңімпаз деп танылған лотереяға қатысушыға лотереяны өткізу шарттарына сәйкес мөлшермен және нысанда (ақшамен немесе заттай) төлейтін жүлде қорының бір бөлігі;

19) электрондық лотерея билеті – лотереяға қатысу құқығын растайтын электрондық-цифрлық нысандағы құжат.

3. Лотереяны өткізу шарттары, оларға өзгерістер мен толықтырулар енгізу лотерея операторымен уәкілетті органда Заңның 10-бабында белгіленген тәртіппен келісілуге тиіс.

4. Лотереяны өткізуді лотерея операторы жүзеге асырады.

2 тарау. Лотереяны өткізу тәртібі

5. Мезеттік лотереяны өткізу кезінде лотереяға қатысушы тиісті ойынды таңдау арқылы өзі қатысатын лотерея операторы белгілеген бағалар бойынша лотерея ойынын өз бетінше таңдайды.

Лотереяға қатысушы ұтысты бірден анықтауға мүмкіндік беретін символдар (жазулар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығы салынған лотерея билетін, электрондық лотерея билетін таңдайды.

6. Тираждық лотереяны өткізу:

1) лотерея операторының интернет-ресурсы, лотерея мобильді қосымшасы және Заңмен тыйым салынбаған басқа да тәсілдер арқылы лотереяға қатысушыларды лотереяға қатысу қағидалары мен шарттары туралы хабардар ету;

2) лотереялық ақпаратты өңдеу орталығында лотерея тиражының әрбір ұтыс ойыны бойынша қатысушы лотерея комбинациялары туралы ақпарат жинау;

3) лотереяға қатысушыны лотерея комбинациясын тіркеу туралы хабардар ету;

4) лотереяға қатысушы лотерея комбинациясын өз бетінше таңдау жолымен жүзеге асырылады.

Ұтыс лотереясының ұтыс комбинациясы кездейсоқ сандарды құру арқылы лотерея жабдығының көмегімен анықталады.

7. Электрондық лотереяны өткізу:

1) электрондық лотереяға қатысу үшін лотереяға қатысушы лотерея операторының интернет-ресурсында немесе лотерея мобильді қосымшасында тіркеуден өту;

2) тіркелгеннен кейін лотереяға қатысушыға ұялы байланыс операторының желілері бойынша лотерея әмиянға кіру үшін құпия коды бар ұялы телефонға қысқа мәтіндік хабарлама және (немесе) лотерея мобильді қосымшасында тиісті мәтіндік хабарлама жіберу;

3) лотерея операторының лотереялық ақпаратты өңдеу орталығы арқылы электрондық лотерея ұтыс ойыны жолымен жүзеге асырылады.

8. Ұтқан қатысушыға ұтысты төлеу осы Қағидалардың 46 және 47-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-тарау. Лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін дайындау тәртібі

9. Лотерея операторы:

1) лотерея билеттерін;

2) электрондық лотерея билеттерін дайындауды жүзеге асырады.

10. Электрондық лотерея билетін дайындау лотереялық ақпаратты өңдеу орталығында жүзеге асырылады.

11. Лотерея билеттері Заңның 12-бабы 1-тармағында көрсетілген ақпаратты қамтиды.

12. Электрондық лотерея билеттері Заңның 12-бабы 1-1-тармағында көрсетілген ақпаратты қамтиды.

13. Мезеттік және тираждық лотереялардың лотереялық билеттерінің алдыңғы және артқы жақтары болады.

14. Мезеттік лотереяның лотереялық билетінің алдыңғы жағы лотерея операторының логотипін және лотереяның атауы, лотереялық билеттің құны туралы ақпаратты, қорғау қабатының астындағы мезеттік лотереяны өткізу шарттарына сәйкес келетін нышандар (жазбалар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығын қамтиды.

Мезеттік лотереяның лотереялық билетінің артқы жағында мезеттік лотереяны өткізу шарттары, лотерея операторының телефон нөмірлері және интернет-ресурсы туралы ақпарат, сондай-ақ айырым белгілері бар: сериялық нөмір, реттік нөмір, айнымалы жарамдығы бар штрих кодтар, айнымалы EAN штрих-коды.

15. Тираждық лотереяның лотереялық билетінің алдыңғы жағында лотерея операторының логотипі, лотерея атауы, лотереяны өткізу шарттарына сәйкес келетін нышандар (жазбалар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығы, тиражды өткізу датасы, лотереялық билет құны, өткізу датасы мен уақыты, сондай-ақ лотерея билетінің бірегей нөмірі болады.

Тираждық лотереяның лотереялық билетінің артқы жағында лотерея операторының телефон нөмірлері және интернет-ресурсы, сондай-ақ лотереялық билеттің зақымдалуының алдын алу туралы ақпарат болады.

16. Электрондық лотерея билеттерінде лотерея операторының атауы, электрондық лотерея билетінің нөмірі, электрондық лотерея билетінің бағасы, лотерея операторының орналасқан жері, телефон нөмірлері және интернет-ресурсы, лотерея атауы, тираждың нөмірі немесе атауы, жүлде қорының ұтыс ойынын өткізу датасы мен орны, ұтысты алу орны мен мерзімі, жүлде қорының мөлшері туралы ақпарат болады.

17. Осы Қағидалардың 14-тармағында көрсетілген ақпарат флексографиялық басып шығару әдістерін пайдалана отырып, қағаз картасына сиямен жазылады.

18. Мезеттік лотереяның лотереялық билеті картонды және ультракүлгін және су жабыны бар сияның комбинациясын пайдалана отырып дайындалады.

19. Тираждық лотерея үшін лотерея билеттері термопринтердің техникалық сипаттамаларына сәйкес дайындалады.

20. Осы Қағидалардың 14, 15 және 16-тармақтарында көрсетілген лотерея билеттерінде, электрондық лотерея билеттерінде қамтылатын ақпарат қазақ және орыс тілдерінде ресімделеді.

21. Лотерея билетінің, электрондық лотерея билетінің сыртқы дизайнын лотерея операторы өз бетінше әзірлейді.

22. Бір лотерея билеті, электрондық лотерея билеті лотереяға қатысу үшін бір рет қолданылатын құжат болып табылады.

4-тарау. Лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін тарату (өткізу) және есепке алу тәртібі

23. Лотерея операторы лотерея билеттерін таратуды (өткізуді) дербес және (немесе) лотерея таратушы (агенті) арқылы жүзеге асырады.

Лотерея билеттерін тарату (өткізу):

1) лотерея терминалдары;

2) стационарлық емес сауда объектілері;

3) Ұлттық пошта операторының пошта байланысы бөлімшелері;

4) лотерея операторының бөлімшелері (лотерея орталығы) арқылы жүзеге асырылады.

24. Лотерея операторы электрондық лотерея билеттерін таратуды (өткізуді) өзінің ресми интернет-ресурсы және (немесе) лотерея мобильді қосымшасы арқылы дербес жүзеге асырады.

25. Ұтыс ойынын өткізу кезінде жұлде қорының ұтыс ойынына қатысатын лотерея билеттерін, электрондық лотерея билеттерін тарату (өткізу) тоқтатылады.

26. Лотерея операторы және лотерея таратушылар (агенттер) лотерея билеттерін тарату және лотерея терминалдарын орнату нүктелерін таңдау барысында Заңның 12-1 бабы 4 және 5-тармақтарының ережелерін басшылыққа алады.

27. Лотерея билеттерді, электрондық лотерея билеттерін есепке алу лотерея операторының лотереялық ақпаратты өңдеу орталығында жүргізіледі.

5-тарау. Жұлде қорын ұтысқа салу тәртібі

28. Жұлде қорының ұтыс ойынын өткізу тәртібі, ұтыстарды айқындау алгоритмі, бас жұлдені қалыптастыру және ұтыс ойыны ережелері (бар болған жағдайда) Қағидалардың осы тарауының талаптарын ескере отырып, лотереяны өткізу шарттарына сәйкес айқындалады.

29. Лотерея операторы өткізілген нақты лотереяның лотерея билеттерінен, электрондық лотерея билеттерінен түскен түсімнің кемінде елу пайызы мөлшерінде не өз қаражаты есебінен жұлде қорын қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

30. Тираждық лотереяның жүлде қорының ұтыс ойыны тираж өткізу сәтінде лотереяның барлық қатысушылары арасында бір мезгілде өткізіледі.

31. Тираждық лотереяның жүлде қорының ұтыс ойыны ұтыстың болуын анықтауға негізделген:

1) кездейсоқ сандарды құру (лотерея жабдықтарын пайдаланумен);

2) ұтысты анықтауға мүмкіндік беретін символдар (жазулар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығы салынған лотерея билетін және (немесе) электрондық лотерея билетін таңдау.

32. Мезеттік лотереяның жүлде қорының ұтыс ойыны лотерея өткізілген сәтте ұтыс лотерея билетінің, электрондық лотерея билетінің болуын анықтау тәсілімен айқындалады.

33. Тираждық лотереяның жүлде қорының ұтыс ойыны лотерея билетінің ұтыс лотерея комбинациясын анықтау тәсілімен, электрондық лотерея билетінің лотерея комбинацияларындағы нышандар (жазбалар, сандар, белгілер, суреттер) жиынтығын ұтыс лотерея комбинацияларының нөмірлерімен сәйкестендіру тәсілімен айқындалады.

34. Тираждық лотереяның лотерея билеті, электрондық лотерея билеті бойынша ұтыс ойынының нәтижелері туралы хабарлау лотереяға қатысушыға ұялы байланыс операторының желілері бойынша қысқа мәтіндік хабарлама арқылы ұялы телефонға және (немесе) тиісті мәтіндік хабарлама лотерея мобильді қосымшасына жіберіледі.

35. Тираждық лотереяның жүлде қоры өткізу шарттарында бірнеше тираж (бас жүлде) ішінде жүлде қорын жинақтаушы қалыптастыру қағидатын пайдаланатын тираждық лотереяны қоспағанда, ол өзіне жататын тираж шеңберінде толығымен ойналады.

36. Егер тираж (тираждар) бойынша төлемдердің мөлшері онда (оларда) қалыптастырылған жүлде қорының мөлшерінен асып кетсе, бас жүлденің қаражаты тираж (тираждар) бойынша ұтыстарды төлеу үшін пайдаланылады.

37. Белгілі бір тираждық лотереяны өткізу тоқтатылған кезде оның жүлде қоры белгілі бір лотерея тиражы тоқтатылған күнге бас жүлдені қоса алғанда, толық ойналады.

6-тарау. Ұтыс лотерея билеттеріне, электрондық лотерея билеттеріне сараптама жүргізу тәртібі

38. Ұтыс шыққан лотерея билеттеріне сараптама жасауды лотерея операторы лотерея билетін ұтып алу мөлшері айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен асып кеткен жағдайда жүргізеді.

Ұтыс шыққан электрондық лотерея билеттеріне сараптама жасауды лотерея операторы ұтыс мөлшері айлық есептік көрсеткіштің 190 еселенген мөлшерінен асып кеткен жағдайда жүргізеді.

39. Лотереяға қатысушының лотерея билетін, электрондық лотерея билетін лотерея операторына сараптама жүргізу үшін ұсыну мерзімі лотереяға қатысушы қатысқан тираж аяқталған күннен бастап 6 (алты) айды құрайды.

40. Лотерея операторы ұтыстың лотерея билеттеріне тұтастық және бұрмалау белгілерінің болмауы тұрғысынан сараптама жүргізеді, атап айтқанда:

1) ойын алаңдары (өшірілетін жабындар, лотерея билетінің өшірілетін алаңдарына әсер ету нысандары);

2) тазалау;

3) сурет салу;

4) бөліну;

5) сыну;

6) жылу іздері.

Лотерея операторы ұтыс шыққан электрондық лотерея билеттеріне электрондық лотерея билеттерін қорғаудың цифрлық элементтерін өзгерту фактісінің, лотерея операторының ресми интернет-ресурсының және (немесе) лотерея мобильді қосымшасының тікелей пайдаланушысы болып табылатын лотерея қатысушысына электрондық лотерея билетінің тиесілілігінің болуы тұрғысынан сараптама жүргізеді.

41. Лотерея билетіне, электрондық лотерея билетіне сараптама жүргізу мерзімі лотерея операторына сараптамаға лотерея билеті келіп түскеннен кейін 2 (екі) жұмыс күнін құрайды.

Лотерея билетінің, электрондық лотерея билетінің лотерея операторына сараптамаға келіп түскен сәті оны лотереяға қатысушының лотерея операторына нақты беруі болып табылады.

7-тарау. Лотереяға қатысушыларға ұтыстарды төлеу тәртібі

42. Әрбір жеке өткізілген лотерея шарттарына сәйкес лотерея билеттерді, электрондық лотерея билеттерін ұтыстарын лотерея операторы немесе таратушы (агент) төлейді.

43. Ұтқан қатысушы лотерея операторына немесе лотерея таратушыға (агенті):

1) жеке басын куәландыратын құжатты;

2) ұтыс лотерея билетін ұсынады.

Ұтыстарды төлеу Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында қолма-қол (немесе) қолма-қол ақшасыз есеп айырысу арқылы жүзеге асырылады.

44. Ұтыстарды төлеу тиісті тираж өткізілгеннен кейін отыз күн мерзімнен кешіктірілмей басталады және осы тираждың (жүлде қорын ұтысқа салудың) нәтижелері жарияланған кезден бастап кемінде алты ай бойы жалғасады. Бұл мерзім аяқталған соң талап етілмеген ұтыстар бойынша наразылықтар лотереяны өткізу шарттарында көзделген тәртіппен қабылданады.

45. Лотерея өткізу шарттарында белгіленген мерзімде талап етілмеген ұтыстарды тиісті тираждың нәтижесі (жүлде қорын ұтысқа салу) жарияланған кезден бастап үш жыл бойы сақтайды, содан кейін мемлекет бюджетінің кірісіне салықтық емес төлем түрінде есептеледі.

46. Ұтқан қатысушыға айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшеріне дейін ұтысты төлеу банк картасына немесе билеттерді сату нүктелерінде қолма-қол төлеммен немесе Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген басқа төлем жүйесі арқылы жүргізіледі.

47. Ұтқан қатысушы айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен жоғары ұтысты алу үшін лотерея операторына жүгінеді.

48. Айлық есептік көрсеткіштің мөлшерін айқындау күні ұтысты лотереяға қатысушыға төлеу сәтінде белгіленеді.

49. Айлық есептік көрсеткіштің 6 еселенген мөлшерінен жоғары ұтысқа төлем көзінен алынатын жеке табыс салығы салынады.

50. Лотерея операторы лотереялық ақпаратты өңдеу орталығы арқылы ақпаратты қабылдау, есепке алу, сақтау және беру кезінде Қазақстан Республикасының дербес деректерді қорғау және таратпау, коммерциялық, салықтық және Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын өзге де құпияны жария етпеу жөніндегі заңнамасын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауды қамтамасыз етеді.

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Туризм және спорт министрінің м.а. 15.12.2025 № 246 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.